

Oksana Dutchak:

10 förskräckliga vänsterargument mot det ukrainska motståndet

Den här viktiga och rasande texten av Oksana Dutchak (från redaktionen för den ukrainska vänstertidskriften *Spilne/Commons*) skrevs bara några månader efter det fullskaliga krigets inledning. Äntligen kan vi publicera en svensk översättning! Tyvärr kan man konstatera att de beklämmande ståndpunkter som hon argumenterar mot fortfarande är aktuella inom de delar av "vänstern" som sviker Ukraina – även om de oftast ägnar kriget i Ukraina en alltmer förströdd uppmärksamhet. Jag skulle vilja utmana er som anser er ha koll på någon av grupperingarna inom den svenska utomparlamentariska vänstern – hur många av de förskräckliga argumenten tycker ni att ni känner igen från just "er" gruppering? /JC

Att diskutera med en del av den (huvudsakligen) västliga vänstern kan vara väldigt jobbigt. En del av deras ståndpunkter är deprimerande att höra. Andra verkar hycklande eller cyniska. Det finns vissa åsikter som enligt min mening är långt ifrån vänsterprinciper.

Dess ståndpunkter uttrycks inte alltid direkt, så jag vill kort gräva mig ned i en del dolda budskap som ligger under ytan till de uppfattningar som många inom vänstern har.

Reservation 1: Jag vill betona att det även finns många inom vänstern som är solidariska och inte har något att göra med dessa påståenden. Men det är inte dem jag skriver om här.

Reservation 2: Det har verkligen betydelse hur dessa meddelanden uttrycks, eftersom det visar på skiljelinjen mellan å ena sidan frågor som skapar oro eller behöver diskuteras, och å andra sidan grundvalen för förutbestämda och ovillkorliga politiska ställningstaganden mot det ukrainska motståndet. Denna text behandlar det andra fallet. Jag kommer inte att diskutera nyanser här. Det här är polemik, inte en analytisk artikel.

Reservation 3: Jag är frustrerad, arg och följaktligen ofta sarkastisk här. Och jag har rätt att vara det. Och jag använder den här texten för att kanalisera min frustration och ilska.

1. "Om ett annat land attackerade mitt land så skulle jag bara fly."

Nå, det har jag också gjort eftersom jag har två barn. Den outtalade fullständiga versionen av påståendet lyder: ”I en hypotetisk situation som är mycket osannolik men som jag ändå projicerar på dig skulle jag inte stödja något kollektivt motstånd mot invasionen, och på grund av denna projektion motsätter jag mig det ukrainska motståndet.” Detta budskap uttrycks framför allt av folk från länder utan någon modern historia av att vara utsatt för eller hotas av imperialistisk dominans. Men vi befinner oss inte i ett abstrakt krig eller i någon variant av dina projektioner. Det handlar om en mycket konkret imperialistisk invasion som backas upp av en retorik om total underkastelse. Ibland når den också nivån av folkmordsretorik.

En marxist borde ta sig för pannan tre gånger när det sägs att ett krig mot imperialistisk förtryck inte är värt att utkämpa. Det är klart att om något sådant här någonsin händer dig så kan du välja att inte göra motstånd och jag kommer inte att döma dig så länge som du inte använder ditt individuella val för att fördöma den kollektiva försvarskampen som andra för i en fullständigt och strukturellt annorlunda verklighet.

2. ”Jag skulle aldrig kämpa för min regering.”

Den outtalade fullständiga versionen av detta påstående: ”1) Ukrainare kämpar för sin regering, 2) Jag tycker så utan någon särskild anledning eller också har jag inte stämt av den här åsikten med ukrainarna, eller 3) Jag tycker inte att man bör ta någon hänsyn till ukrainarnas åsikter”. Uppenbarligen har det här kriget inget att göra med vår smutsiga (en av många andra) regering. Titta på de förbannade opinionsundersökningarna som en del inom vänstern tycker så bra om när det understödjer deras åsikter och genast glömmer när de går emot dem. Om detta krig någonsin hade något att göra med den ukrainska regeringen så upphörde den att vara relevant i samma sekund som den ryska propagandan började tala om ”lösningen av den ukrainska frågan” och den massiva ”avnazifieringen” av befolkningen.

Den andra delen av detta outtalade budskap är kopplat till den totala frånvaron av den materiella verkligheten och ignorering av den – verkligheten en materialistisk attityd. Den tredje delen av påståendet har naturligtvis inget att göra med vänsterns principer och är tyvärr precis som när det gäller många andra punkter en tydlig yttring av en västcentrerad, nedlåtande och arrogant ”vänsterism”.

De antagligen mest häpnadsväckande variationerna av den här inställningen är de ”analyser” av kriget med massor av fel av folk som vet nästan ingenting om regionen, och manifest ”mot kriget” utan en enda ukrainsk underskrift. Om du är en vänsterakademisk ”superstjärna” kommer garanterat många människor att ta din text på allvar, trots den ytterst beklagliga materiella verkligheten och de mänskliga kropparna som är begravda under spillrorna.

3. ”Vår regering stöder Ukraina och jag kan aldrig välja min regerings sida.”

Det outtalade fullständiga budskapet i detta påstående är: ”Faktum är att jag stöder min regering i många fall, men på det här sättet rättfärdigar jag mitt ställningstagande mot att stödja det ukrainska motståndet och/eller förlitar mig på identitetspolitik i stället för materialistiska principer för att göra livet anpassat och enkelt”. Naturligtvis stöder dessa människor sina regeringar vid vissa tillfällen och kritiserar dem och opponerar sig vid andra. Verkligheten är komplicerad, förstår du. Ibland gör även usla regeringar rätt, speciellt under trycket från progressiv folklig kamp. Det är som att motsätta sig migranter och flyktingar som regeringen lät ”släppa in”, eftersom det var regeringens inställning. (Jag vet, en del gör det under parollen att ”de kommer att ta våra arbetares jobb”). En låtsat principfast opposition mot den egna regeringen används igen för att rättfärdiga att man motsätter sig det ukrainska motståndet. Att på allvar stödja detta påstående betyder att man förlitar sig på identitetspolitik baserad på en blind princip i stället för en analys av den materiella verkligheten som Ukraina står inför.

4. ”Ukrainska och ryska arbetare borde i stället för att kämpa mot varandra vända sina vapen mot sin egen regering.”

Det uttalade budskapet här är: ”Jag föredrar att inte göra något alls i den här situationen när det inte finns något direkt eller indirekt hot mot mitt liv, jag motsätter mig det ukrainska motståndet och jag vill hitta en trevlig vänsterklingande ursäkt”. Ja, det är bäst att vi låtsas vara stenar och väntar på den globala proletära revolutionen. Och jag fruktar att vid något tillfälle kommer dessa människor till och med att hävda att det inte finns något behov av att föra någon social kamp innan den globala revolutionen (jag vet – jag vet att en del nästan gör det). Denna inställning är emellertid (ofta) en inställning från en privilegierad individ som döljer ideologisk egoism bakom tjugisig retorik. Den är också en produkt av årtal av nedgång i vänsterns mobiliseringar och det globala systemets reaktionära vändning. Våldigt bra och allmängiltig skit, om någon önskar att bada i skit så rekommenderar jag den här.

5. ”Vem tjänar på det här kriget?”

Det uttalade budskapet är: ”Jag vet att delar av kapitalistklassens elit tjänar på nästan allting i världen, därför att det är så systemet fungerar, men jag använder den här frågan (som egentligen inte är någon fråga) för att uttrycka mitt motstånd mot den ukrainska kampen för självbestämmande”.

Att opponera sig mot en sådan kamp därför att eliten i väst tjänar på den är som att gå emot facklig kamp därför att kapitalistiska konkurrenter tjänar på den. En annan variant av detta påstående är en del av diskussionen om vapen från NATO (fast jag vet förstås att den diskussionen är mer komplicerad). Jag beklagar, men vi lever i en värld utan en progressiv stat av den storlek som skulle behövas för att bistå med materiell hjälp till en kamp av denna omfattning och dra fördel av dess seger. Om du inte anser att andra imperialistmakter som Kina är progressiva.

Det här skithålet är också ett bra alternativ eftersom det är djupt och kan erbjuda många varianter. De flesta av diskussionerna om ”intressesfärer” ramlar också ner i detta skithål på ett eller annat sätt. Att ta den här inställningen på allvar betyder att ta ställning för det reaktionära status quo som vi har levt med i decennier. Den sammanfaller ofta med förnekande, förringande eller rentav av favoriserande av rysk (eller annan icke-västlig) imperialism. När det gäller en del vänster från det globala Syd kan den dölja hämndlystnad – denna lust, även om den är mycket mer förståelig än den schablonmässiga identitetspolitiken bland västliga observatörer, inbegriper ett obehagligt nonchalerande av det ukrainska folket, på vars bekostnad hämnden mot den västliga imperialismen måste utkrävas.

6. ”Hur är det med extremhögern på den ukrainska sidan?”

Det dolda påståendet här är: ”Jag använder problemet med extremhögern som ett fikonlöv för att dölja min opposition mot det ukrainska motståndet”.

Ja, det finns extrema högergrupper i Ukraina – precis som i många andra länder – och ja, de har vapen nu, för vi är faktiskt i krig. Men de som kommer med detta påstående bryr sig i de flesta fall inte om extremhögern på den ryska arméns sida eller den skrämmande extrema högerpolitiken i Ryssland och den effekt denna har på dess interna och externa ”affärer” (som exempelvis raden av krig). De bryr sig inte om att en del politiska forskare på vänsterkanten från Ryssland numera kallar sin regim för post-fascistisk. De vet inte hur stort deltagande av extremhögern är i det ukrainska motståndet, de bryr sig inte om deltagandet från andra ideologiska grupper och motståndets generella omfattning, de inser inte hur den tomma etiketten ”nazist” används av den ryska propagandan för att avhumanisera vem som helst. Det är bara ett fikonlöv som tack vare den ryska propagandan och en del andra faktorer har växt till en koloss.

7. ”Ryssland och Ukraina borde förhandla. Uppdaterad version: här är vårt förslag till en fredsöverenskommelse.”

Det här påståendet har många dolda varianter, som beror på vilka förslag till en fredlig lösning som dessa personer lägger fram. Beroende på dessa förslag kan det outtalade budskapet vara: ”1) Ukraina borde kapitulera eller 2) vi är avskilda från verkligheten och tror att våra ganska rimliga förslag till en fredsöverenskommelse är realistiska nu”.

Det första alternativet är samma gamla fina ”fred till varje pris”: förslagen förutsätter i princip att Ukraina borde ge upp de nyligen ockuperade territorierna och åttlyda nästan alla de absurda politiska kraven från Ryssland, ge upp landets oberoende och folkets självbestämmande. Verkligen en vänsterståndpunkt. I det andra fallet är den föreslagna fredsöverenskommelsen nära den som fanns på förhandlingsbordet i våras, när den fullskaliga invasionen just hade startat. En av huvudpunkterna i den föreslagna fredslösningen är att den ryska armén måste retirera från de nyligen ockuperade territorierna – till gränsen som rådde den 23 februari. Denna punkt gör hela förslaget meningslöst i dagsläget och de som föreslår detta kan inte ge ett rimligt svar till varför Putins regim skulle gå med på detta i nuläget, och av vem och hur de skulle ”övertalas” till detta.

Det finns också en fulare version av det outtalade budskapet: ”Vi är vid våra sinnens fulla bruk och vet att våra relativt rimliga förslag är orealistiska just nu, men vi kommer ändå att fortsätta förespråka dem för att visa att de där dumma ukrainarna inte vill förhandla”.

8. ”Väst måste sluta stödja Ukraina eftersom det kan komma att eskalera till kärnvapenkrig.”

Det dolda budskapet: ”Varje kärnvapenmakt kan göra vad den vill därför att vi är rädda”. Vet ni, jag är också rädd för kärnvapenkrig. Men att hålla fast vid den här positionen är att stödja ett reaktionärt status quo och underlätta den imperialistiska politiken. Och det som saknas i diskussionen är de katastrofala konsekvenserna av Rysslands attack för den globala rörelsen för kärnvapenavrustning. Nu har jag svårt att föreställa mig varför något land skulle ge upp sin kärnvapenarsenal frivilligt, därför att man är rädd för att gå Ukrainas ”öde” till mötes (googla på ”Budapestavtalet”).¹ Och här kan man inte skylla på Väst.

9. ”Vi tänker inte ens prata med er därför att ni förespråkar vapen.”

Det dolda budskapet: ”Vi bryr oss inte om den materiella verkligheten i detta krig och vi bryr oss inte om att ni hade oturen att bli attackerade av ett icke-västligt imperialistiskt land, så kom inte med några jobbiga ifrågasättanden av våra föreställningar om unipolär och väst-fokuserad internationalism. ”.

Detta är förstås ett tvärsnitt av många av de tidigare budskapen, men jag har valt att behandla det separat eftersom det är en lysande manifestation som vi, ukrainska vänsteraktivister, hör ibland och får oss att fundera över solidaritet, internationalism, fokus på ojämlika maktstrukturer, anti-imperialism och allt det där, ni vet, viktiga saker, som kastas i soporna i klart dagsljus framför våra ögon.

10. ”Bra ryskt motstånd kontra dåligt/olämpligt/icke-existerande ukrainskt motstånd.”

Och sist men inte minst – faktiskt är det den här som triggas mig mest. Den här skiten provocerar mig gränslöst och lockar fram irrationella känslor som jag skäms för. Det finns inget dolt budskap här. Ett av de extrema exemplen är när en rysk antikrigsaktivist talar på vänstermötet och alla lyssnar, men när en ukrainsk vänsteraktivist talar på samma möte med i stort sett samma budskap, lämnar en del rummet demonstrativt och buar. De ukrainska vänster-

¹ Se [Budapestuppgörelsen](#) (svenska Wikipedia)

aktivisterna ifrågasätts som om de inte hade någon rätt att delta i diskussionen om kriget om inte någon rysk krigsmotståndare är inblandad – även om de bara några dagar senare deltar i en annan diskussion med en rysk antikrigsaktivist. För hur vågar de ukrainska vänsteraktivisterna tala om den ryska invasionen utan medverkan av den ryska vänstern?

Detta är bara extrema exempel, men det finns en uppsjö av måttliga variationer: stöd och beundran för ryska antikrigsaktivister och att vara kallsinnig gentemot den ukrainska representanten. Sprida en del budskap från den ryska antikrigsrörelsen och ignorera dem från den ukrainska vänstern. Låtsas att det ukrainska motståndet inte existerar. Skriva om modiga och starka ryska krigsmotståndare och samtidigt beskriva ukrainarna enbart som civila förluster, flyktingar, stackars offer.

Ryska krigsmotståndare kommer ofta med samma krav och stöder den ukrainska vänstern i förhållande till kriget: de kräver vapen för det ukrainska motståndet, de vill att Ryssland ska förlora! Förbryllande att den likheten inte spelar någon roll, eller hur?

Men förklaringen är enkel. Ryskt krigsmotstånd är bekvämt, det motsvarar många dolda budskap och meddelanden. De är emot sin regering. De har inga vapen i handen. När allt kommer omkring är de modiga och värda att lyssna till, till skillnad från den stackars/envisa/nationalistiska/militaristiska – med andra ord obekväma – ukrainska vänstern, som vägrar att vara bekväma offer. Vet du hur skillnaden mellan det ukrainska vänstermotståndet och det ryska krigsmotståndet uppkom? Genom att det inte är Ryssland som är under imperialistisk attack, och det är inte den ryska oppositionen som bedriver ett försvarskrig för självbestämmande.

Jag vet att det finns en del dolda budskap som saknas. En del av dem är sådant uppenbart struntprat, som att ”USA har gjort mycket värre saker”, ”socialistiska Ryssland”, ”nazi-regimen i Kiev”, ”14000 civila dödade av den ukrainska regeringen”, ”var inte så känslsam”, ”det finns inget bra att försvara i Ukraina” (ja, det är ett verkligt exempel!). Det finns också några punkter som är för smärtsamma för mig att diskutera nu.

Jag vet att det inte är första gången internationalism och praktisk solidaritet rinner ut i sanden. Men man kan inte börja med att (än en gång) försöka bygga upp den om man ignorerar vad som finns bakom de dolda budskapen: idealistiska vanföreställningar, ojämlika strukturer av politisk makt, reaktionära strömningar och all annan skit som får så många att titta bort när de ställs inför rysk imperialism och ukrainsk kamp för självbestämmande.

20 juli 2022

Översättning från engelska: Jan Czajkowski.

Original: <https://commons.com.ua/en/10-zhahlivih-livackih-argumentiv-proti-ukrayinskogo-oporu/>

Lästips

(i tidsordning, nyaste sist)

Taras Bilous: [Ett brev från Kiev till vänstern i väst](#) (februari 2022) och [”Vänstern i väst måste tänka om”](#) (mars 2022)

Bill Fletcher, Jr & Elly Leary: [Hitta rätt inom vänsterns debatt om Ukraina](#) (december 2022)

Achain Vanaik: [Vänsterns splittring i Ukraina-frågan](#) (december 2022)

Catherine Samary: [Mot Rysslands angreppskrig, och om behovet av en vänster utan koloniala skyggglappar](#) (jan. 2023)

Chris Maisano: [Vad säger den europeiska vänstern om Ukrainakriget?](#) (maj 2023)

Dale T McKinley: [Internationalism och kriget i Ukraina – hyckleriet i delar av vänstern](#) (juli 2023)

Murray Smith: [Rysslands krig i Ukraina och den europeiska vänstern](#) (juli 2023)

Justine Brabant: [Vad vänstern i Ukraina har att säga oss](#) (februari 2024)

Catherine Samary: [Argument för ett ”vänsterprogram” mot kriget i Ukraina](#) (februari 2024)